

İki-Jet Olaylarında Parton Çiftinin Belirlenmesi (ve İki-Jet Rezonansı Çalışmalarına Etkisinin Araştırılması)

Sertaç Öztürk

Gaziosmanpaşa Üniversitesi ve University of Iowa

ANKARA YEF GÜNLERİ 2015 ÇALIŞTAYI
12-13-14 Şubat

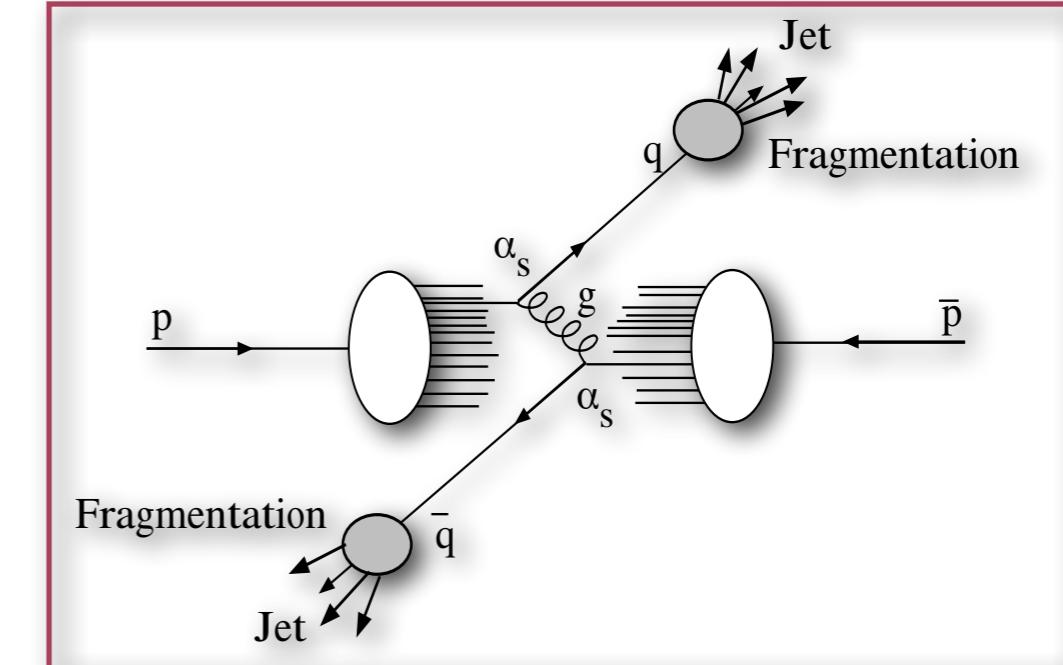
ANYEF 2015: Ankara Yüksek Enerji Fiziği Çalıştayı

İçerik

- İki-Jet Olayları ve Yeni Fizik
- CMS Deneyinde İki-Jet Rezonansı
- İki-Jet Olaylarında Parton Çiftinin Belirlenmesi
- İki-Jet Rezonansına Katkısı
- Özет

İki-Jet Üretimi

- KRD renk yüklü kuark ve gluonların etkileşmelerini açıklayan kuvvetli etkileşmelerin teorisidir.
- Son durum partonlar deneysel olarak gözlemlenen parçacık jetleri meydana getirirler.
  - ✓ Partonlar gluonlar yayımlar ve bu gluonlar kuark ve anti-kuark çiftlerine bozunurlar.
  - ✓ Bütün renkli objeler hadronizasyon sonucu renksiz parçacıklar oluşturur.
- İki-jet bir olaydaki en yüksek enerjili ilk iki jettir.

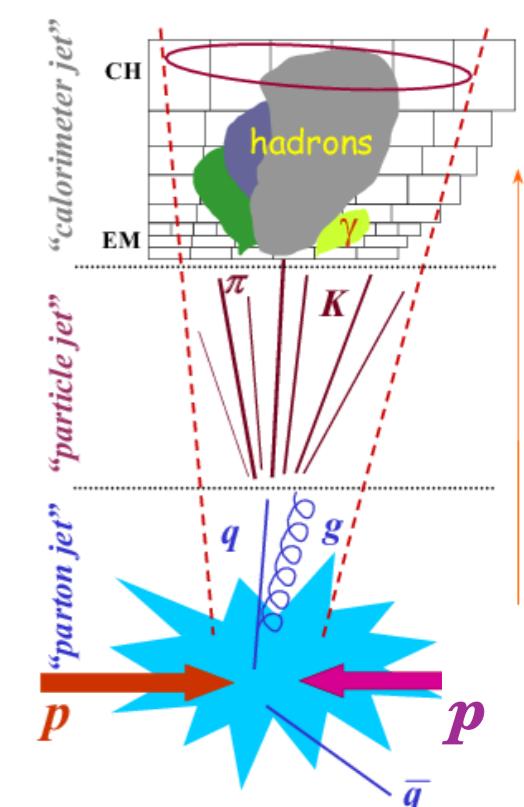
Sert saçılma sürecinin tesir kesiti

$$\sigma(P_1, P_2) = \sum_{i,j} \int dx_1 dx_2 f_i(x_1, \mu_F^2) f_j(x_2, \mu_F^2) \hat{\sigma}_{ij}(p_1, p_2, \alpha_s(\mu^2), Q^2/\mu^2)$$

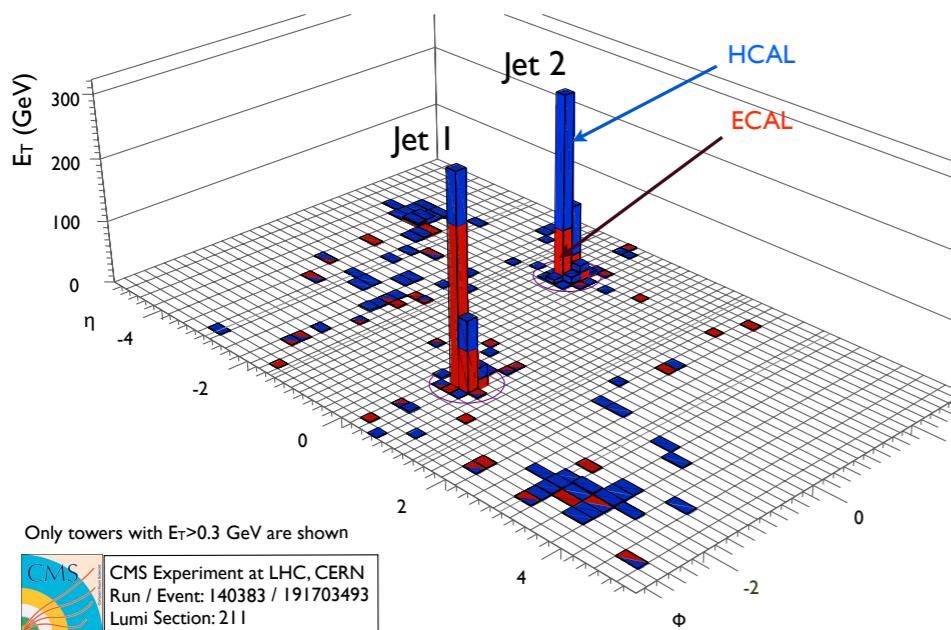
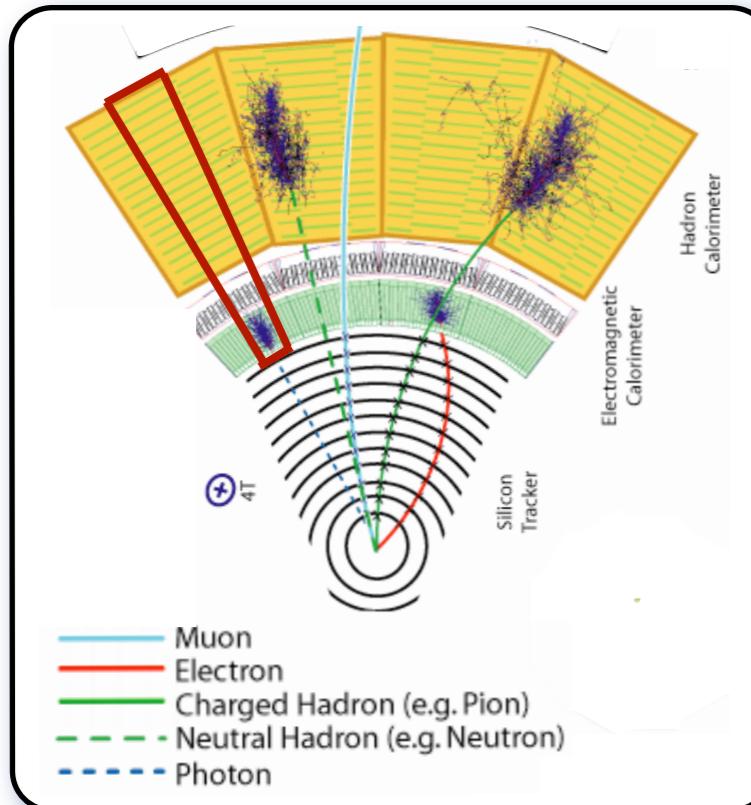
KRD etkileşim sabiti

$$\alpha_s(Q^2) = \frac{12\pi}{(33 - 2n_f) \ln(\frac{Q^2}{\Lambda^2})}$$

$Q^2 \rightarrow \infty$ veya $\Lambda \rightarrow 0$, kuarklar serbest parçacıklar olurlar. Buna "Asimtotik serbestlik" denir.

Jet Yapılandırması

- Jetler kirli objelerdir.
- Detektör bilgileri (izler, kalorimetre kuleleri, vb.) jet yapılandırması için girdilerdir.
- Jet yapılandırma algoritmaları jetlerin 4-vektör bileşenlerini elde eder.
  - ✓ Infrared ve collinear güvenilir olmalıdır.
  - ✓ Anti- k_T algoritması ($R=0.4$ ve 0.6) ATLAS ve CMS deneylerinin kullandığı jet yapılandırma algoritmasıdır.

Düşük veya Yüksek Doğrultu

$$d_{ij} = \min(p_{Ti}^{2p}, p_{Tj}^{2p}) \frac{\Delta R_{ij}^2}{R^2}$$

$$d_{iB} = p_{Ti}^{2p}$$

$$\Delta R_{ij}^2 = (y_i - y_j)^2 + (\phi_i - \phi_j)^2$$

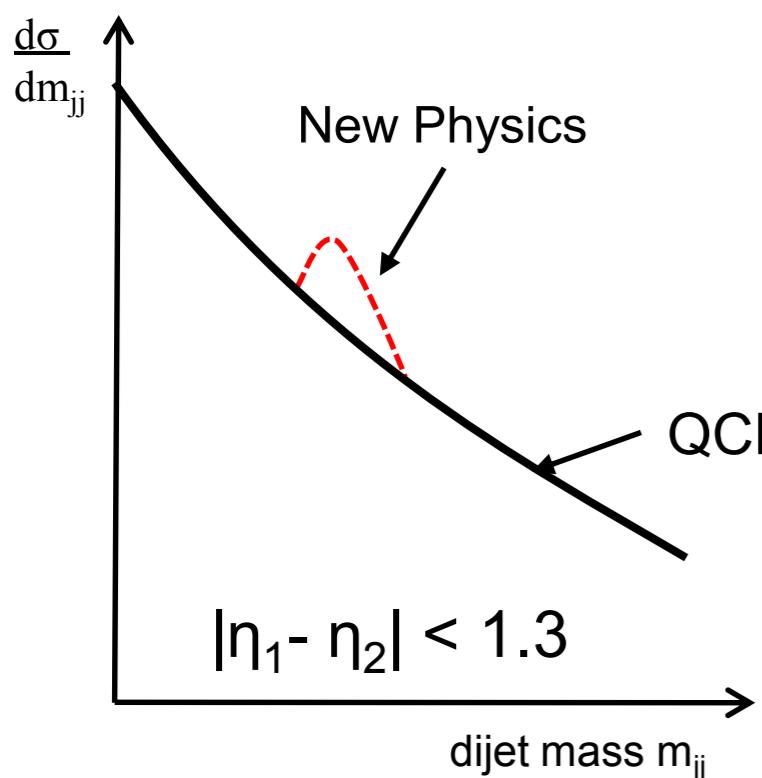
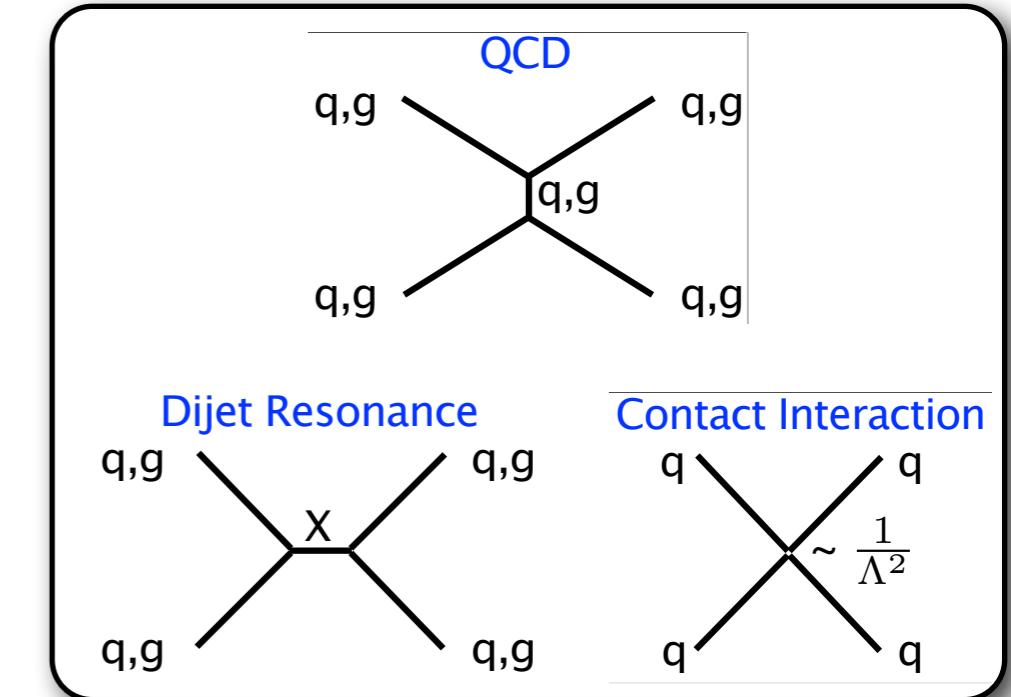
$p=1$: “ k_T ” (düşük p_T parçacıklar)

$p=0$: “**Cambridge-Aachen**” (mesafe)

$p=-1$: “**anti- k_T** ” (yüksek p_T parçacıklar)

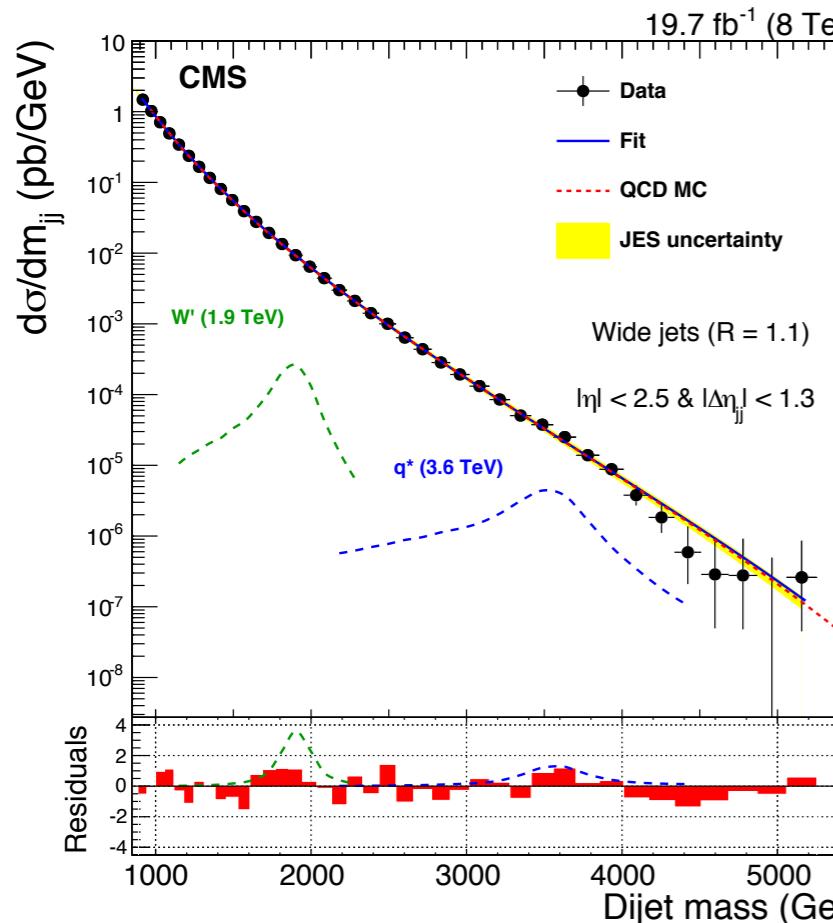
İki-Jet Rezonansı

- İki-jet olayları yeni fizik araştırmaları için oldukça kullanışlıdır.
- Öngörülen bir çok yeni parçacık kuarklar ve gluonlarla bağlaşım yapar.
  - ✓ Son durumda iki-jet olaylı olaylar meydana gelir.
- KRD olaylarını bir ardalan oluşturur.
- Yeni fizik sinyalinin araştırılması

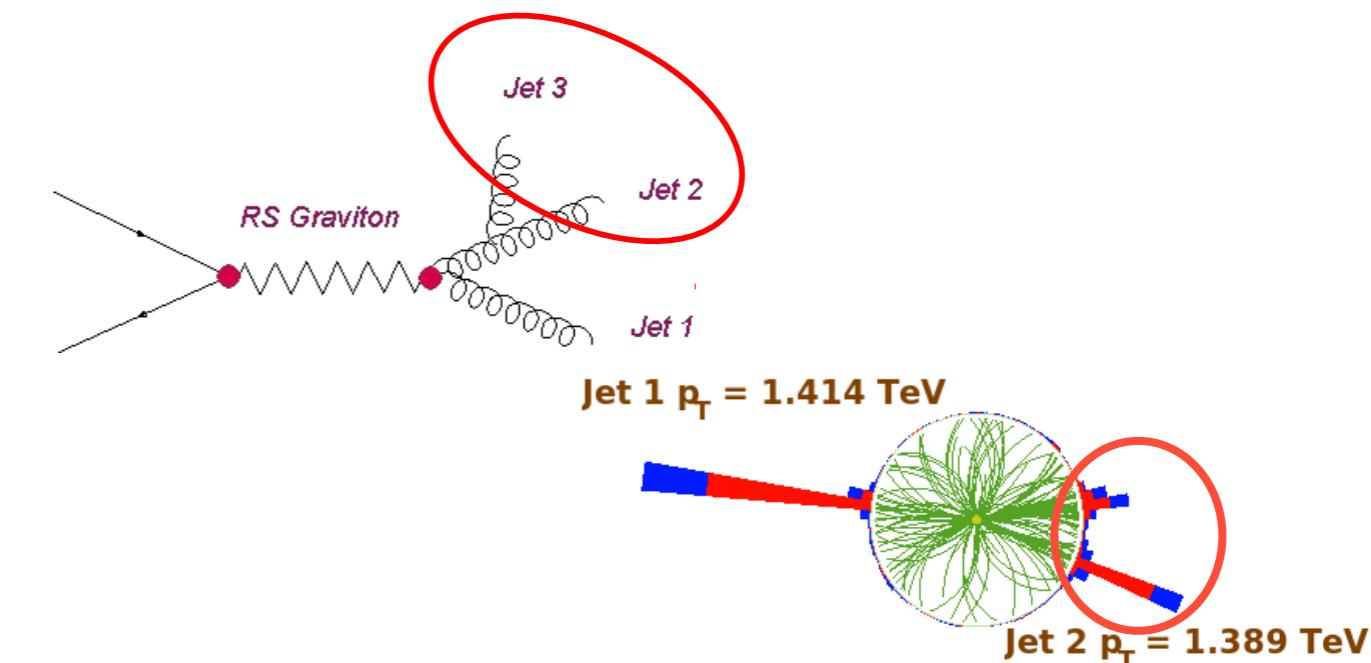

Model Name	X	Color	J^P	$\Gamma/(2M)$	Chan
Excited Quark	q^*	Triplet	$1/2^+$	0.02	qg
E_6 Diquark	D	Triplet	0^+	0.004	qq
Axigluon	A	Octet	1^+	0.05	$q\bar{q}$
Coloron	C	Octet	1^-	0.05	$q\bar{q}$
RS Graviton	G	Singlet	2^+	0.01	$q\bar{q}, gg$
Heavy W	W'	Singlet	1^-	0.01	$q\bar{q}$
Heavy Z	Z'	Singlet	1^-	0.01	$q\bar{q}$
String	S	mixed	mixed	$0.003 - 0.037$	$qg, q\bar{q}, gg$

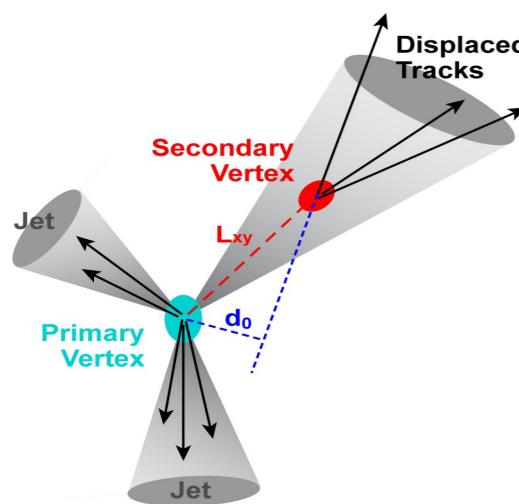
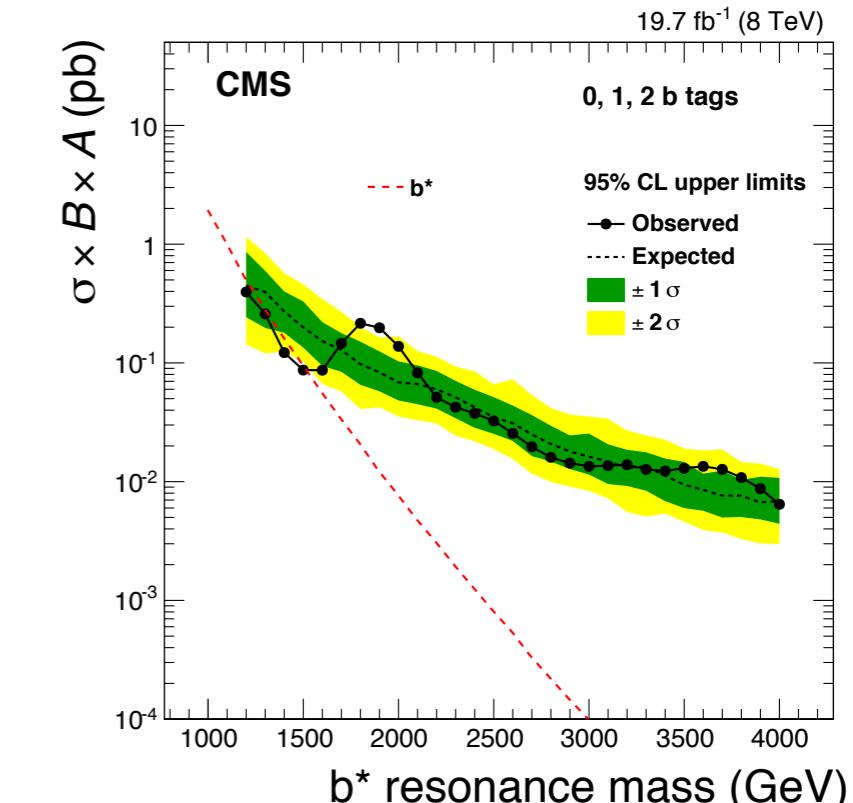
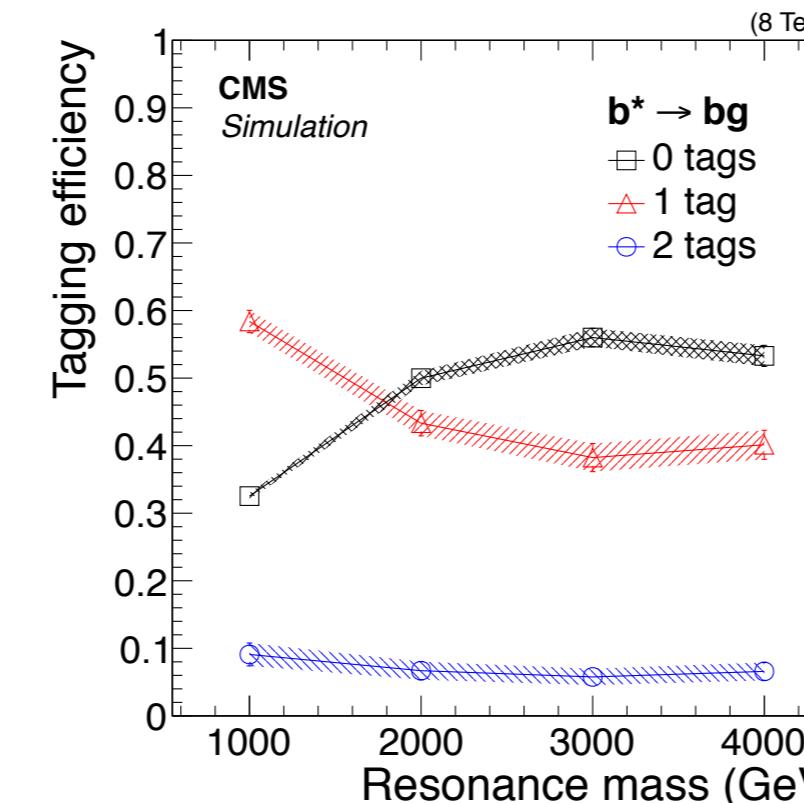
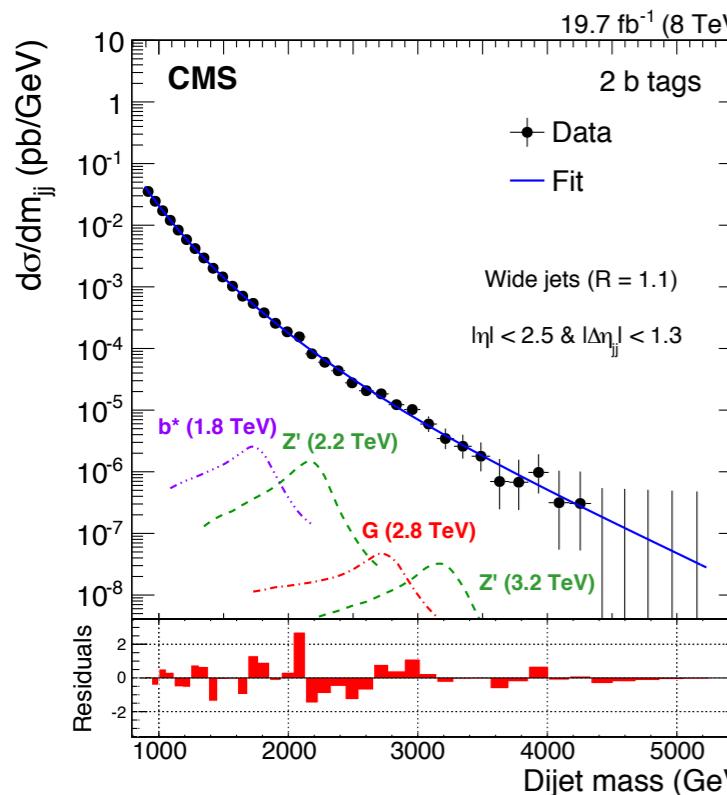
CMS Deneyinde İki-Jet Rezonansı

Inclusive search			
Model	Final state	Observed mass exclusion (TeV)	Expected mass exclusion (TeV)
String resonance (S)	qg	[1.2, 5.0]	[1.2, 4.9]
Excited quark (q^*)	qg	[1.2, 3.5]	[1.2, 3.7]
E_6 diquark (D)	qq	[1.2, 4.7]	[1.2, 4.4]
W' boson (W')	$q\bar{q}$	[1.2, 1.9] + [2.0, 2.2]	[1.2, 2.2]
Z' boson (Z')	$q\bar{q}$	[1.2, 1.7]	[1.2, 1.8]
RS graviton (G), $k/\bar{M}_{\text{Pl}} = 0.1$	$q\bar{q} + gg$	[1.2, 1.6]	[1.2, 1.3]
b-enriched search			
Excited b quark (b^*)	bg	[1.2, 1.6]	
Wide resonance search			
Axigluon (A)/coloron (C)	$q\bar{q}$	[1.3, 3.6]	
Color-octet scalar (S8)	gg	[1.3, 2.5]	

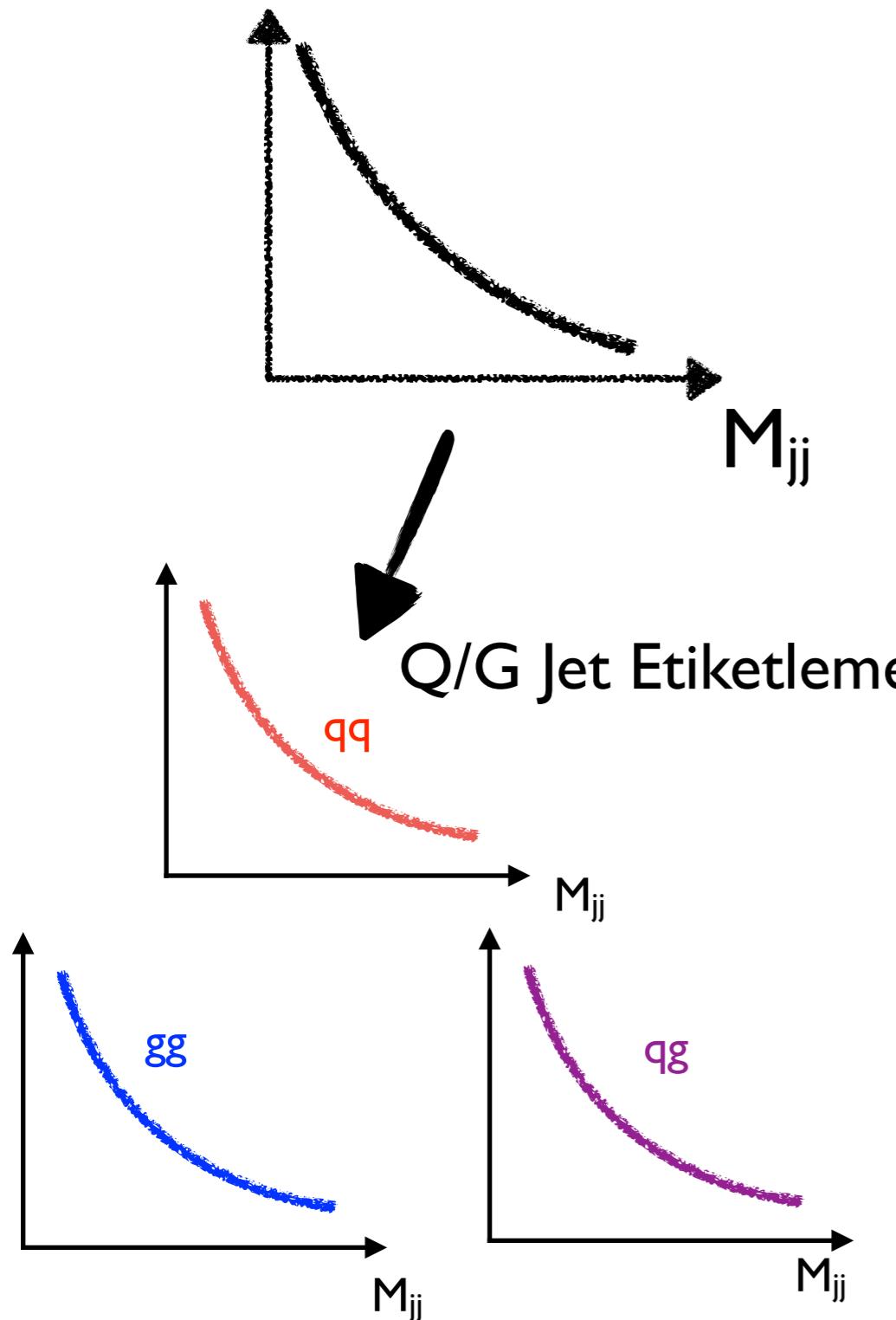

b-jet Etiketleme ile İki-Jet Rezonansı

- b-kuarkların bozunma süreleri hafif kuarklara kıyasla daha uzundur.
- ✓ b-kuark jetleri etiketlemeyi mümkün kılar.
- ✓ İki-jet rezonans çalışmasının b-jet etiketleme yöntemi ile daha hassas hale getirilebilir.
  - ✓ b-jete bozunan modellerin duyarlılığının artırılması
- ✓ 0, 1 ve 2 b-jet etiketleme oranlarının MC dan elde edilmesi
- ✓ Taralı alan b-jet etiketlemedeki SF belirsizliği
- ✓ Uyarılmış b-quark için kütle dışarlama değeri elde edildi.
- ✓ Benzer yaklaşım W/Z etiketleme metodu ile yapıldı ($q^* \rightarrow qW/Z$, RSG → WW/ZZ vb.)

Motivasyon

- Sinyal gözlemlenmesi durumunda sinyalin kaynağı belirlenebilir mi?
- Bir iki-jet olayında parton çiftini belirlemek mümkün olabilir mi?
- Bunun için bir olay ayıracı nasıl olmalıdır?
- İki-jet kütle dağılımını parton çiftlerine göre sınıflandırmak yeni fizik araştırmalarına ne kadar bir katkı yapar?

Kuark/Gluon Jet Etiketleme

Kuarklar ile gluonlar arasında gözlemlenebilir farklılıklar vardır.

- ✓ Renk yükü ($C_F=4/3$, $C_A=3$)
- ✓ Elektrik yükü ($\pm 1/3$ ve $\pm 2/3$, 0)
- ✓ Spin (1/2 , 1)

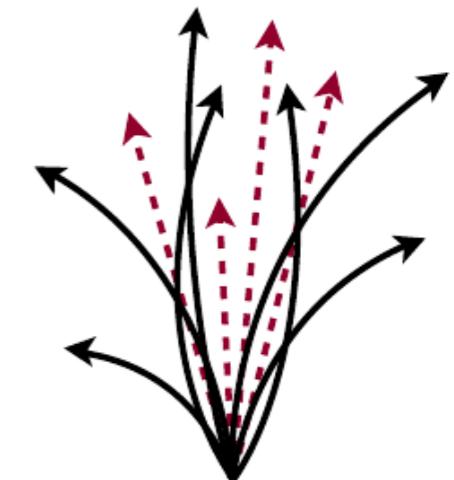
Bu farlılık kuark-jetleri, gluon-jetlerden ayırmayı mümkün kılar.

Gluon jetlere kıyasla, kuark jetler:

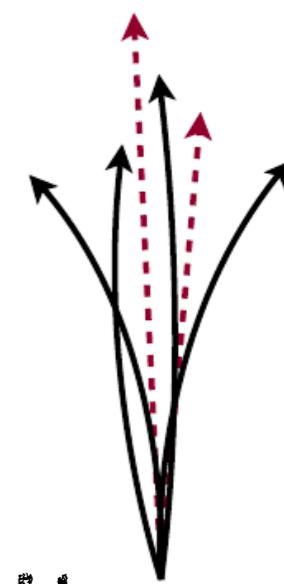
- ✓ Daha az KRD radyasyonu yayınlar.
  - ✓ Daha az bileşene sahiptir
  - ✓ Şekli daha dardır.
  - ✓ Bileşenler boyunca enerji paylaşımı daha az simetriktir.

Kuark/gluon jet etiketleme bir çok fizik analizine önemli katkılar yapabilir.

- ✓ Higgs araştırmaları (vektör bozon füzyonu)
- ✓ SUSY
- ✓ İki-jet rezonansı
- ✓ ....

Gluon jetler

Kuark jetler

Olay Üretimi ve Seçimi

Olay Üretimi

- ✓ Pythia8 (v8.180)
- ✓ $q^* \rightarrow qg$ ve $RSG \rightarrow qq$ ($q=u,d,s,g$)
  - ▶ Sadece hafif kuarklar düşünüldü. b-quark jetler, hafif kuark jetlere kıyasla gluon jetler ile daha fazla benzerlik göstermektedir.
- ✓ $M = 1, 2, 3, \dots, 7 \text{ TeV}$

Jet Yapılandırma

- ✓ Fastjet (v3.5.5)
- ✓ $p_T < 1 \text{ GeV}$ olan yüklü parçacıklar dışarılandı.
- ✓ Anti- k_t , $R=0.5$

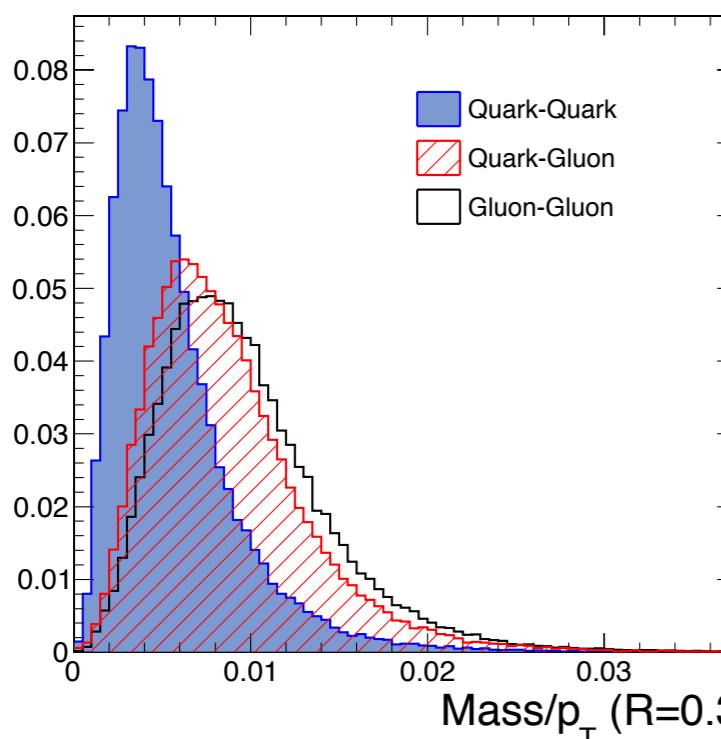
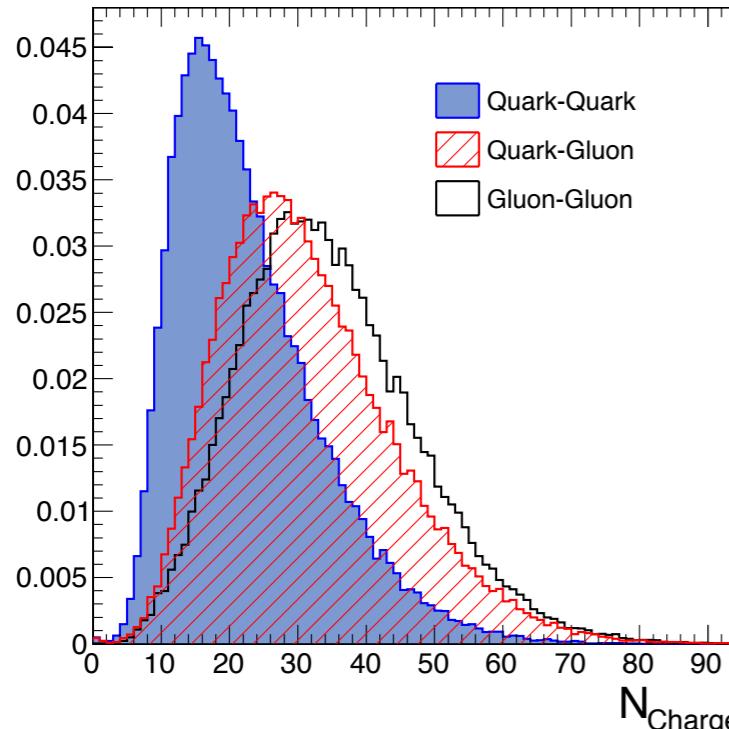
Olay Seçimi

- ✓ En yüksek enerjili iki jet
- ✓ $|\eta| < 2.5$ ve $|\Delta\eta| < 1.3$

Çoklu değişken analizi

- ✓ TMVA (v4.1.3)

Jet Değişkenleri - I

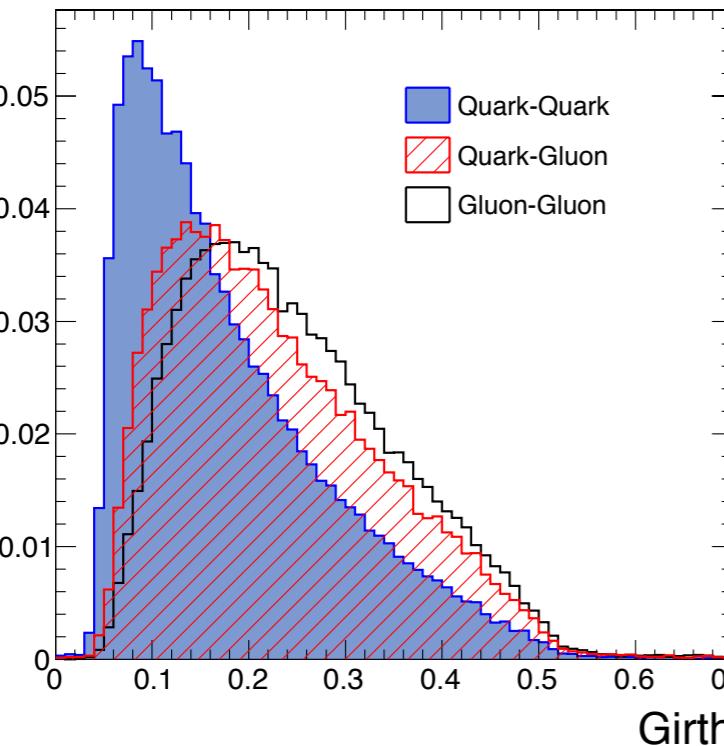

- Kuarlar tek renk yükü taşıırken, gluonlar iki renk yükü taşırlar.
- Gluonlar daha fazla QCD radyasyon yayımlar.
- Belli bir türdeki parçacık sayıları farklılıklar gösterir.
  - ▶ Jet içerisindeki yüklü parçacık sayısı farklılık gösterir.
- Bir jetin kütlesi renk yükü faktörü ile orantılıdır.
- Jet Kütlesi/Dik Momentum oranı dağılımları farklılıklar gösterir.
  - ▶ $R=0.3$ değeri en iyi sonucu vermektedir.

$$\frac{C_A}{C_F} = \frac{9}{4}$$

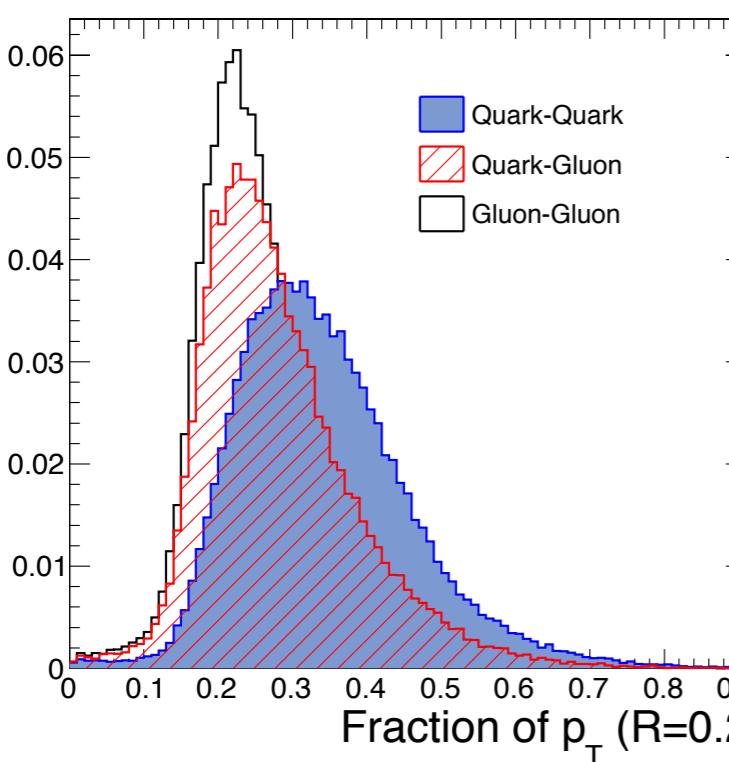
$$\langle M^2 \rangle = C \frac{\alpha_s}{\pi} p_T^2 R^2$$

Jet Değişkenleri - II

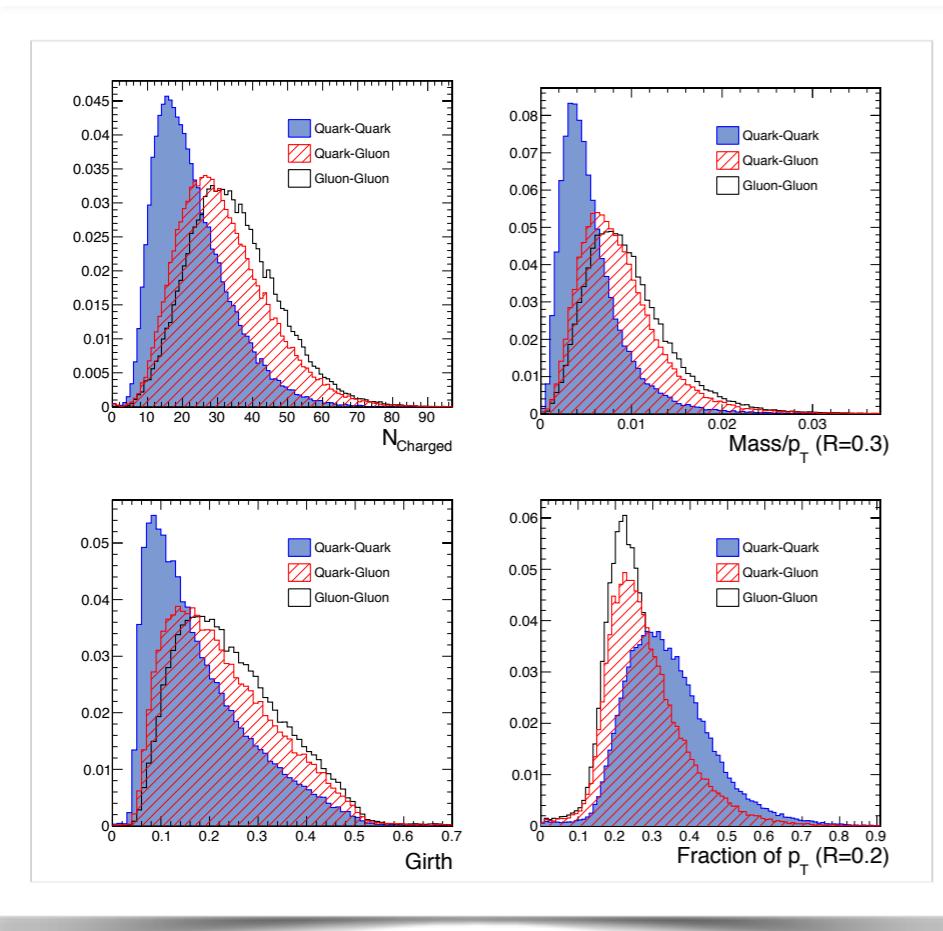
- Kuark-jet ile gluon-jetlerin şekilleri farklıdır.
- Kuark-jetler gluon-jetlere kıyasla daha dardır.

$$g = \frac{1}{p_T^{\text{jet}}} \sum_{i \in \text{jet}} p_T^i \sqrt{r_i},$$

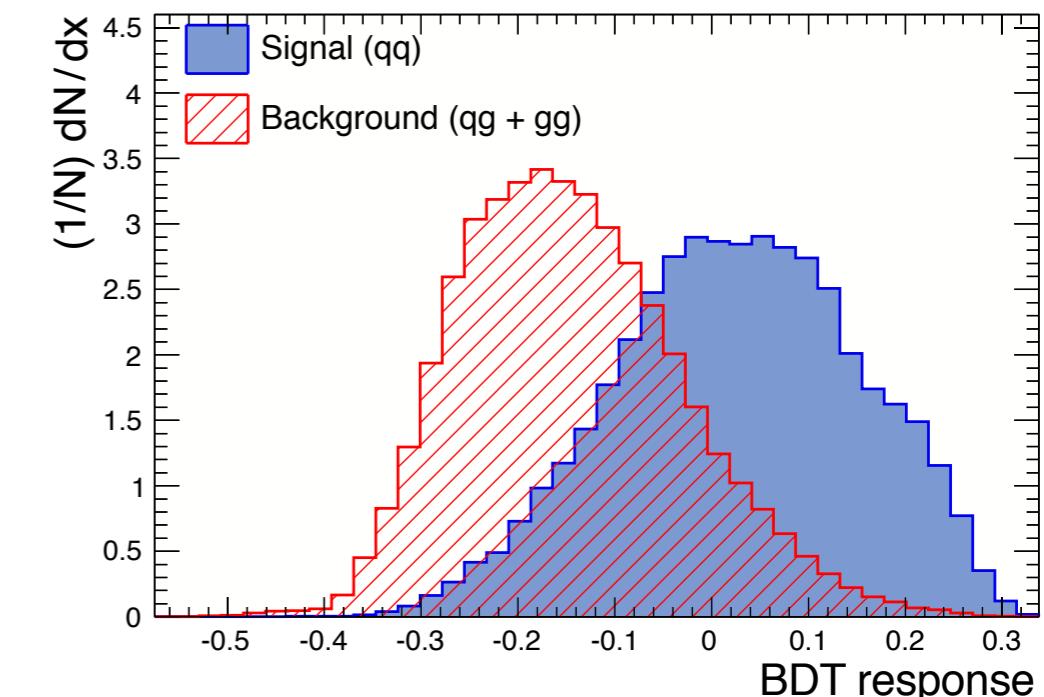

- Kuark jetlerde enerji dağılımı gluon-jetlere göre daha simetriktir.
- Merkezi bölgedeki jet dik momentum miktarı kesri dağılımı farklılıklar gösterir.
- $R=0.2$ altjet yarıçapı değerinin en iyi sonucu vermektedir.

Çoklu Değişken Analizi

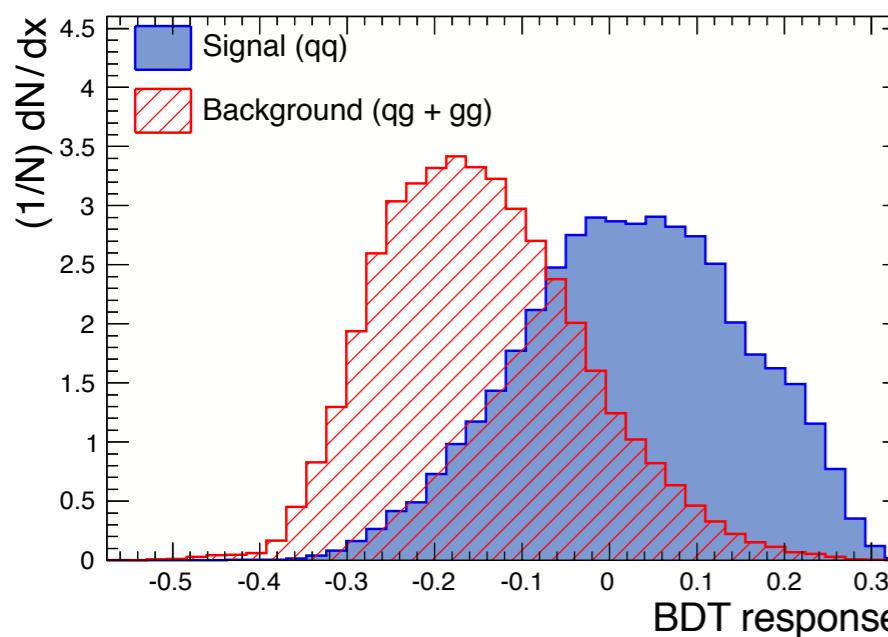

TMVA

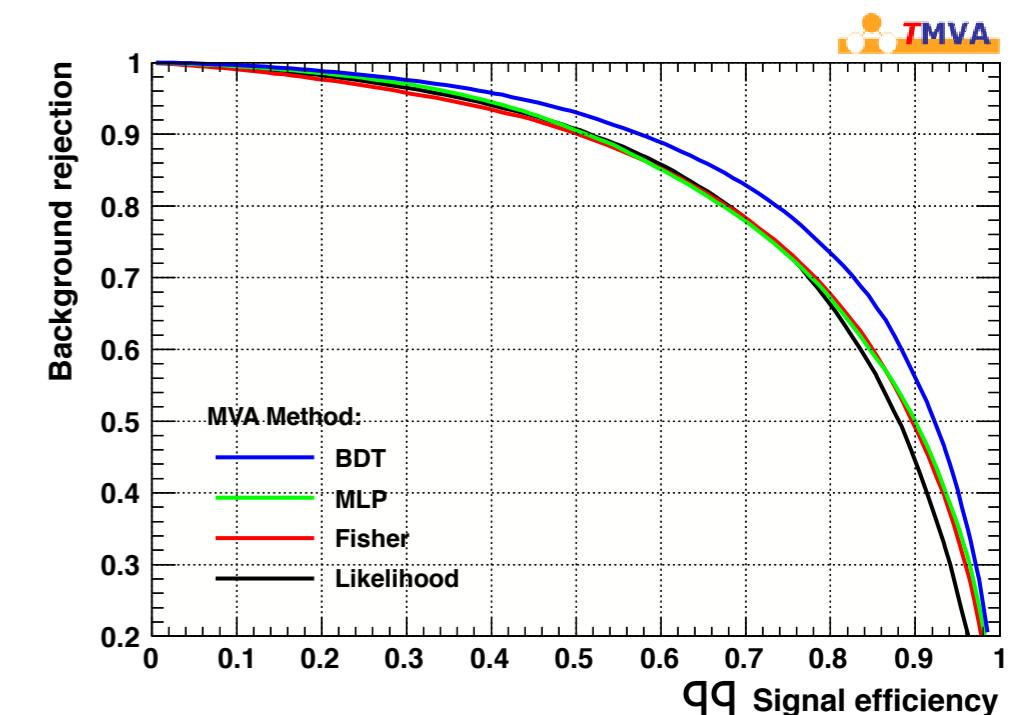

- Tek bir değişken yerine birden fazla değişken kullanmak olay ayrimını kolaylaştırabilir.
- Değişkenler jet niceliklerinden gelmektedir.
  - ✓ Birinci jetden 4 tane değişken ve ikinci jetden 4 tane değişken. Tek bir olay için toplamda 8 değişken.
- TMVA programı çoklu değişken analizi için kullanıldı

En Uygun Ayıracın Seçilmesi

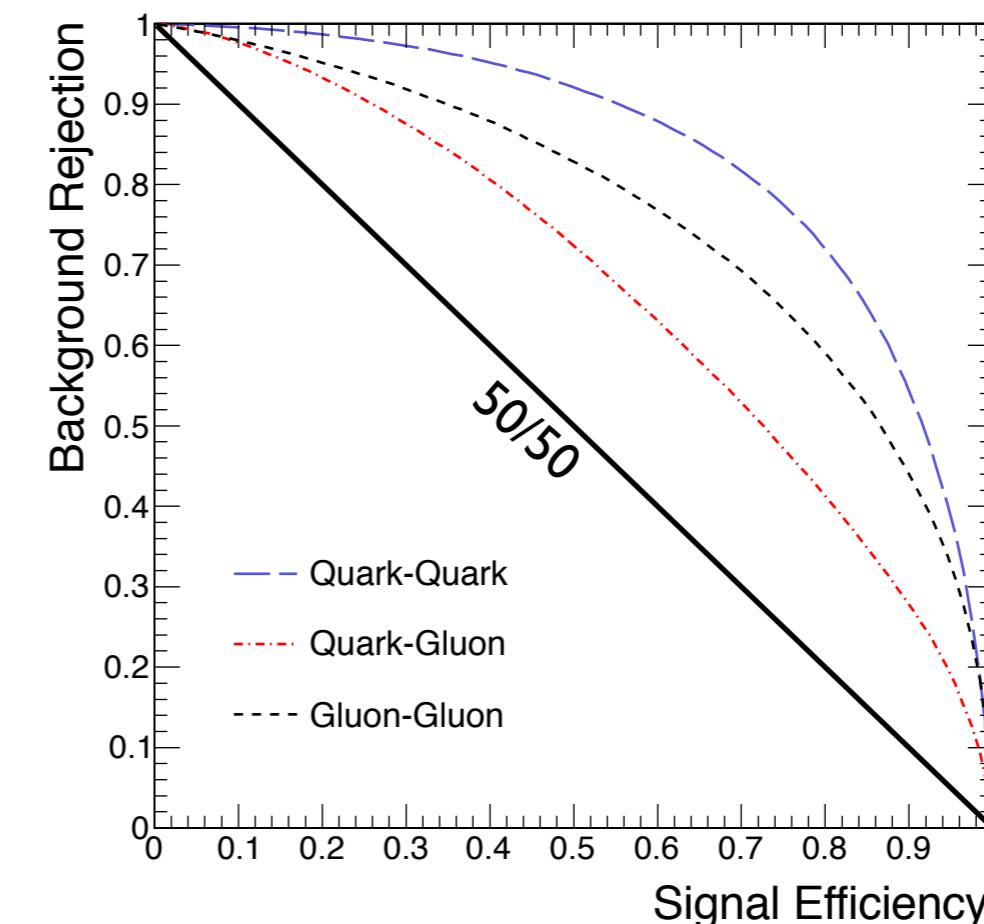
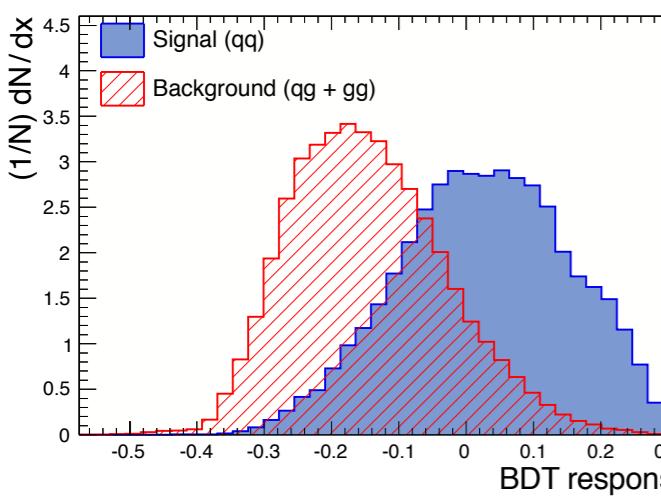
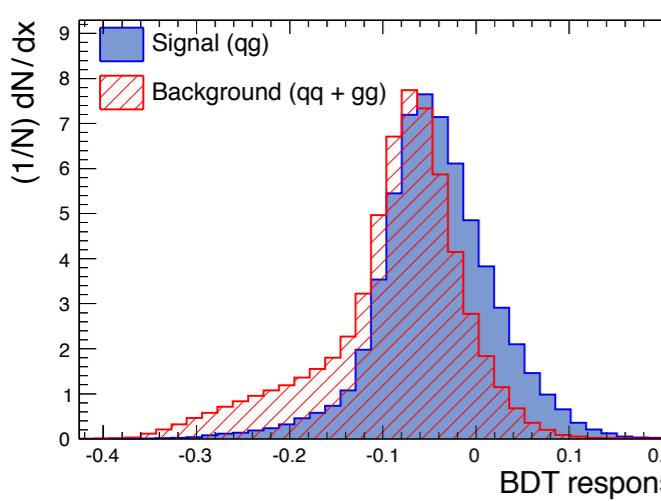
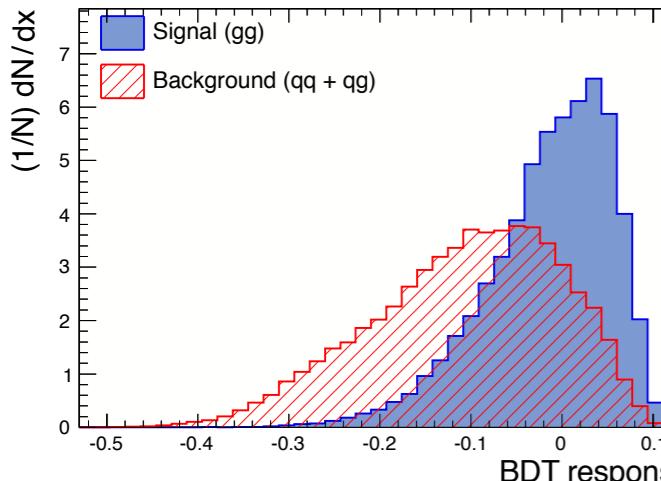

ROC eğrisi

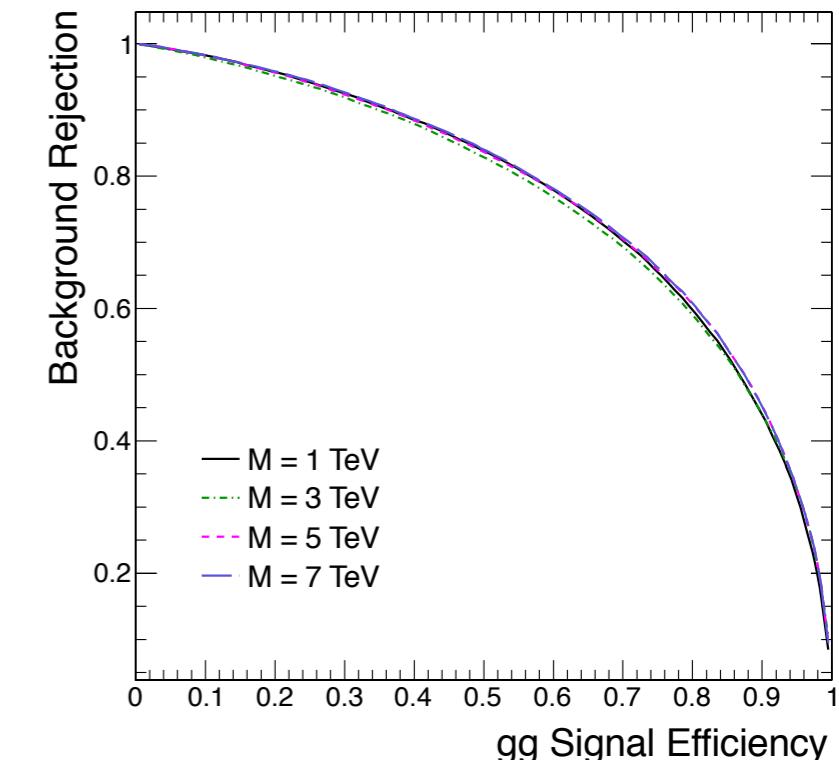
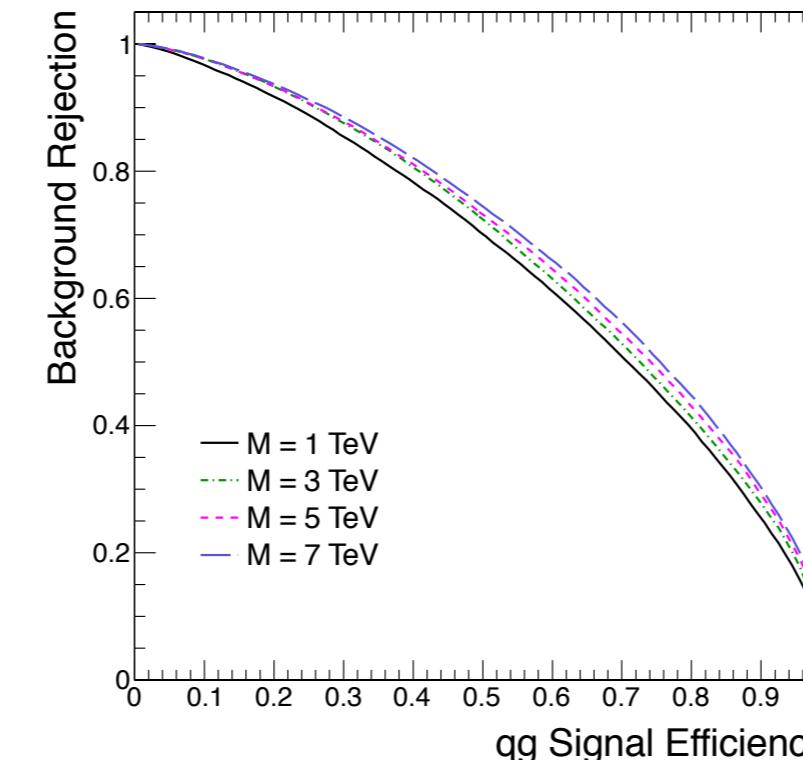
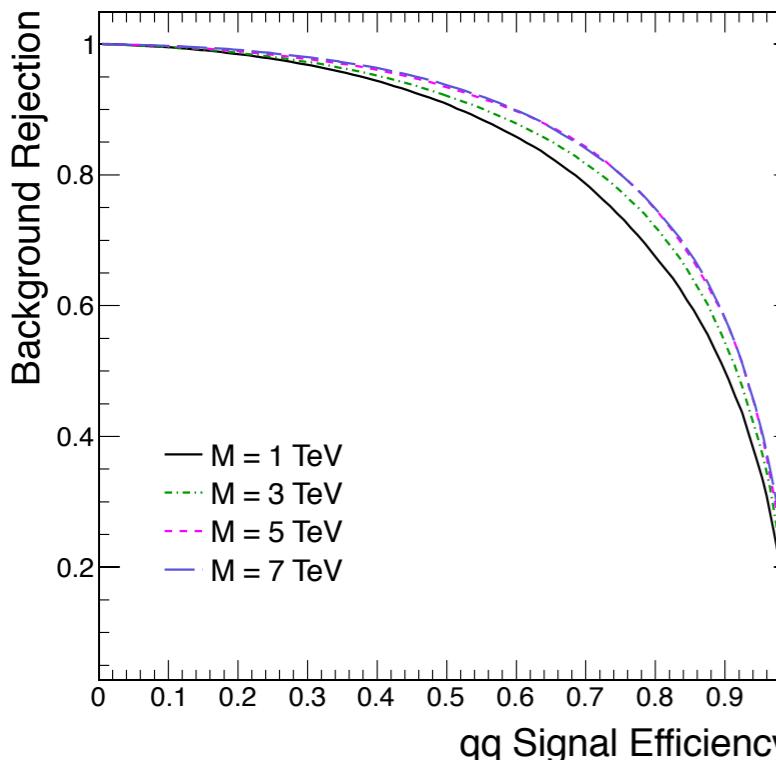
- Sinyal ayırtılacak istenen parton çifti olup (qq) , Ardalan ise diğer parton çiftlerinden (qg+gg) gelmektedir.
- Farklı ayırtırma methodları denendi.
- Her bir sinyal durumu için en iyi olay ayırtırma ötelenmiş karar ağıacı (Boosted Decision Tree) metodu ile elde edildi.

Parton Çiftinin Belirlenmesi

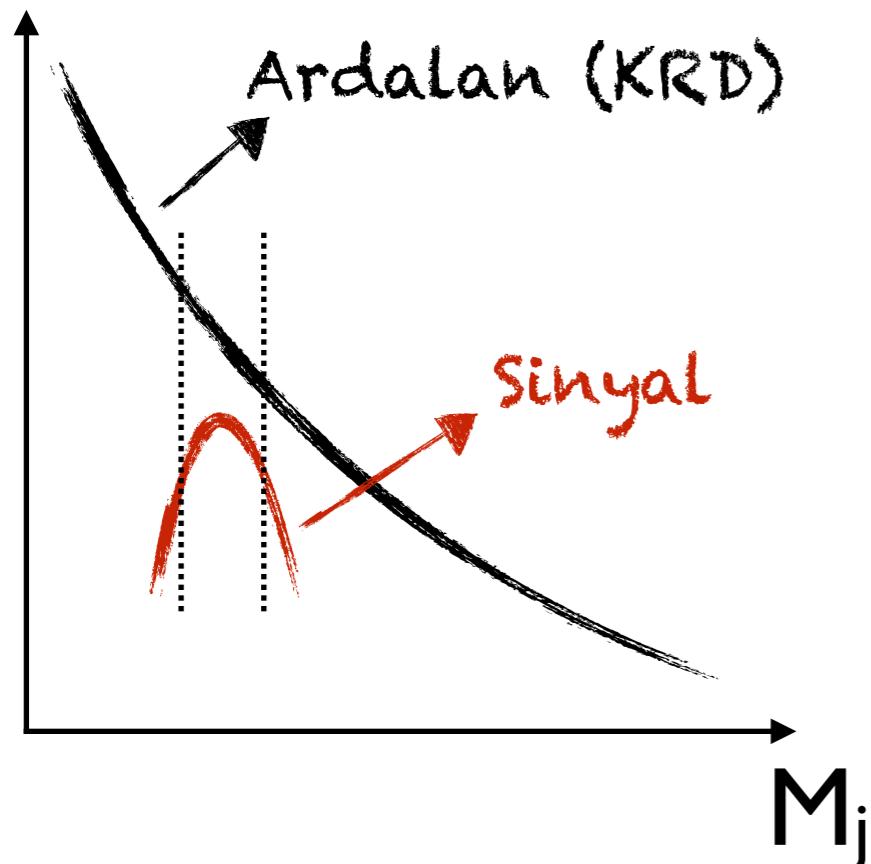
- Her bir parton çifti için ROC eğrileri gösterilmektedir.
- En iyi ayristirma kuark-kuark parton çifti için elde edildi.
  - ✓ Bir iki-jet olay dagiliminda kuark-kuark parton çiftinin meydana getirdigi olayların %60 lik kismi tutulurker, kuark-gluon ve gluon-gluon parton çiftlerinin meydana getirdigi olayların %90 lik bir kismi disarlanabilir.

Farklı Rezonans Kütlelerinde ROC Eğrileri

- Farklı rezonans kütleleri için ROC eğrileri gösterilmektedir.
- Rezonans kütlesi arttıkça (jetlerin p_T değerleri arttıkça) daha iyi ROC eğrileri elde edildi.
  - ✓ Daha iyi kuark/gluon jet ayırımı
- Verilen bir sinyal verimliliği için ardalan dışarıladaki değişim
  - ✓ qq için %7, gg için %2.

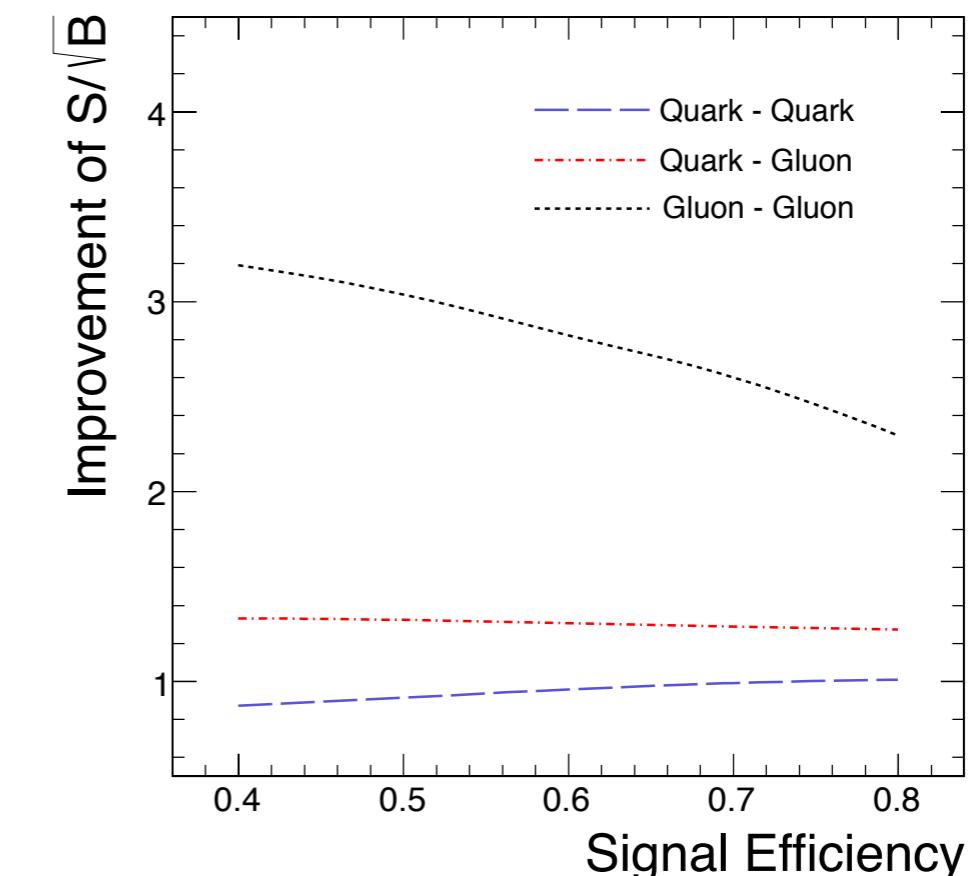
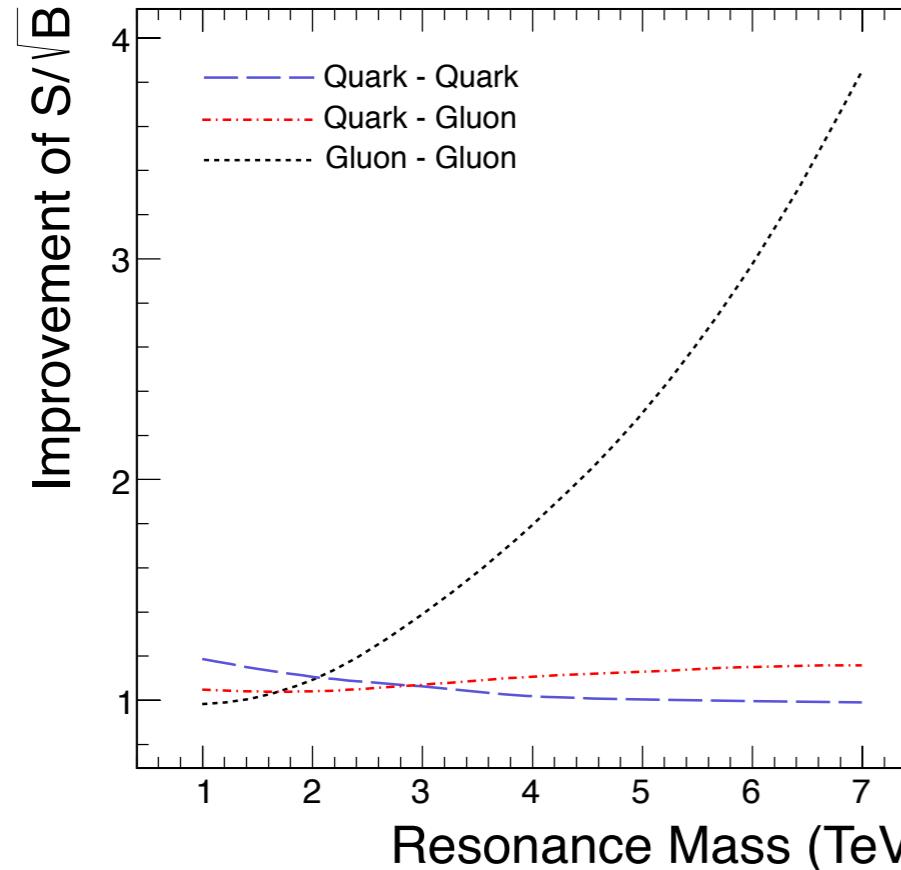
İki-Jet Rezonansına Etkisi - I

Sinyal bölgesi: $M \pm \sigma$

- Parton çifti etiketlemenin iki-jet resonansı çalışmalarına etkisi araştırıldı.
- KRD ardalan dağılımı Pythia8 ile üretildi.
  - ✓ Farklı p_T değerleri.
- Ardalan parton çifti etiketlenmesi metodu ile 3 kısma ayrıldı. (qq, qg, gg)
- Sinyal/ $\sqrt{\text{Ardalalan}}$ oranına bakıldı.

İki-Jet Rezonansına Etkisi - II

- Parton çifti etiketleme metodu kullanıldıktan sonra $S/\sqrt{B}$ oranındaki iyileştirme gösterilmektedir.
- Yüksek kütlerelerde en iyi iyileştirme gluon-gluon rezonansı için elde edildi.
- Düşük kütlerelerde en iyi iyileştirme kuark-kuark rezonansında gözlemlendi.
- Sinyal verimliliğinin değiştirilmesi $S/\sqrt{B}$ oranındaki iyileştirmeyi biraz değiştirmektedir.

Özet

- İki-jet olaylarını oluşturan parton çiftlerini ayırtırmak için en uygun değişkenler ve method seçilerek bir olay ayıracı geliştirildi.
- Bu olay ayıracı ile en iyi verimli parton çifti etiketlemenin kuark-kuark için olduğu gözlemlenirken, en verimsiz etiketlemenin kuark-gluon parton çifti için olduğu belirlendi.
- Parton çifti etiketleme methodu ile sinyal büyüklüğünü değeri gluon-gluon rezonansı için ~4 kat artmaktadır.
- LHC bu yaz 13 TeV lik kütle merkezi enerjisinde veri alımına tekrar başlayacak. İki-jet rezonansı analizi CMS deneyinin en öncelikli araştırma konusu olarak seçilmiştir.
- Sunulan sonuçlar çerçevesinde CMS deneyinde parton çifti etiketleme metodu ile iki-jet rezonansı analizi geliştirilmeye başlanmış ve ilk sonuçların bu yıl sonuna kadar sunulması beklenmektedir.

Kaynak

Hindawi Publishing Corporation
Advances in High Energy Physics
Volume 2014, Article ID 719216, 7 pages
<http://dx.doi.org/10.1155/2014/719216>

Research Article

Identification of Parton Pairs in a Dijet Event and Investigation of Its Effects on Dijet Resonance Search

Sertac Ozturk^{1,2}

¹ Department of Physics, Gazi Osmaniye Kocatepe University, 60150 Tokat, Turkey

² Department of Physics and Astronomy, The University of Iowa, Iowa City, IA 52242, USA

Correspondence should be addressed to Sertac Ozturk; sertac.ozturk@cern.ch

Received 3 July 2014; Revised 8 October 2014; Accepted 8 October 2014; Published 21 October 2014

Academic Editor: Sally Seidel

Copyright © 2014 Sertac Ozturk. This is an open access article distributed under the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. The publication of this article was funded by SCOAP³.

Being able to distinguish parton pair type in a dijet event could significantly improve the search for new particles that are predicted by the theories beyond the Standard Model at the Large Hadron Collider. To explore whether parton pair types manifesting themselves as a dijet event could be distinguished on an event-by-event basis, I performed a simulation based study considering observable jet variables. I found that using a multivariate approach can filter out about 80% of the other parton pairs while keeping more than half of the quark-quark or gluon-gluon parton pairs in an inclusive QCD dijet distribution. The effects of event-by-event parton pair tagging for dijet resonance searches were also investigated and I found that improvement on signal significance after applying parton pair tagging can reach up to 4 times for gluon-gluon resonances.